

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9281

Tarih : 26.11.2024

10/2086

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

22 Kasım 2024 tarihinde Dersim ve Ovacık belediyelerine İçişleri Bakanlığı tarafından kayyım atanmış, seçilmiş belediye eş başkanları görevden alınarak yerlerine vali ve kaymakam görevlendirilmiştir. Bu kayyım atamaları, AKP-MHP iktidarının Kürt meselesine ve özel olarak da Dersim'e olan antidemokratik, hatta darbeci yaklaşımının bir kez daha tescil edilmesi anlamına gelmektedir. 31 Mart 2024 Mahalli İdareler Seçimlerinden sonra 4 Haziran'da Hakkâri Belediyesi'ne, 31 Ekim'de İstanbul/Esenyurt Belediyesi'ne, 4 Kasım'da Mardin, Batman ve Şanlıurfa/Halfeti Belediyeleri'ne ve son olarak 22 Kasım'da Dersim ve Dersim/Ovacık Belediyelerine kayyım atanması, siyasi iktidarın 2016'dan beri uyguladığı kayyım politikasını sistematik bir yönetim biçimi haline getirdiğinin göstergesidir. Dersim merkez ve Ovacık belediyelerine kayyım atanmasının yaratacağı siyasal, sosyal ve kültürel tahribatların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim.

26.11.2024

Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili

GEREKÇE

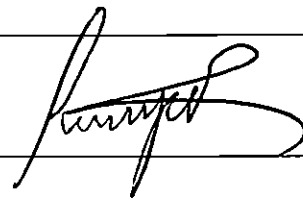
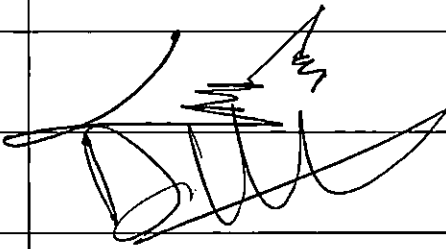
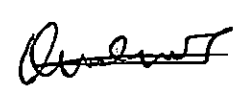
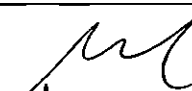
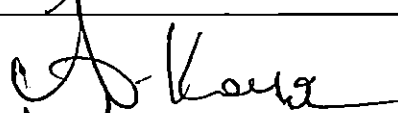
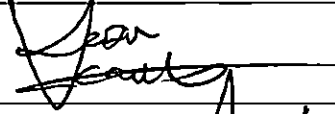
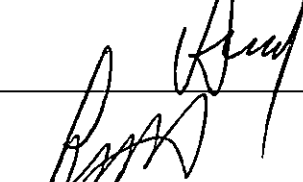
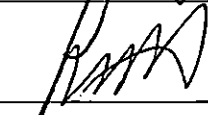
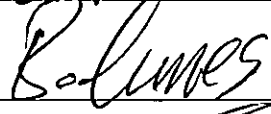
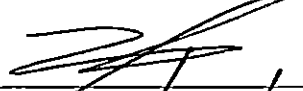
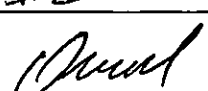
31 Mart 2024 tarihinde yapılan Mahalli İdare Seçimlerinde DEM Parti'nin Dersim Belediyesi eş başkan adayları Birsen Orhan ve Cevdet Konak, %40'ın üzerinde oy alarak eş belediye başkanları olarak seçilmiştir. AKP'nin belediye başkan adayı ise %13 oy alarak DEM Parti'nin adaylarının üçte birinden daha az destek alabilmiştir. Dersim halkı 31 Mart seçimlerinde, Anayasa tarafından kendilerine tanınan seçme haklarını kullanmış ve özgür iradeleriyle belediye eş başkanlarını belirlemiştir. 22 Kasım 2024'te Dersim halkının Anayasal hakları askıya alınmış ve yerel seçimde ortaya koydukları siyasi irade hiçe sayılarak belediyeye kayyım ataması yapılmıştır. Halkın seçtiği belediye eş başkanlarının görevden alınıp yerlerine hükûmet görevlilerinin kayyım olarak atanması, halkın bir kesiminin seçme ve seçilme hakkının fiilen ortadan kaldırılması anlamına gelmektedir.

Bundan 8 yıl önce, 17 Kasım 2016'da da Dersim belediye eş başkanları Nurhayat Altun ve Mehmet Ali Bul görevden uzaklaştırılmış ve yerlerine kayyım atanmıştı. Aradan geçen 8 yılda iktidarın yerel yönetimlere ve Dersim halkının haklarına olan hasmane tutumunun değişmediğine, aynı darbeci zihniyetin devam ettiğine tanıklık ediyoruz.

Dersim Belediyesi'ne kayyım atanması kararından sonra yüzlerce insan bu hukuksuz ve antidemokratik kararı protesto etmek amacıyla belediye binasının önünde toplanmış, Anayasal haklarına ve siyasi iradelerine sahip çıkma kararlılığını göstermişlerdir. Ancak kayyım kararından sonra belediye binası asker ve polislerce kuşatılmış, binanın çevresi demir ve beton bariyerlerle kapatılmıştır. Belediyelerinin gasp edilmesine itirazda bulunan insanlara karşı kolluk kuvvetleri, hukuka aykırı ve kötü muameleye varacak düzeyde müdahalede bulunmuştur. Bu şiddet içerikli önlemler, kayyım politikasının onu uygulayanlar tarafından bile meşru görülmediğinin, halka zorla dayatılması gereken bir uygulama olarak kabul edildiğinin kanıtıdır.

Dersim Belediyesi'ne kayyım atanmasından sonra bu durumu protesto eden belediye eş başkanı Birsen Orhan önce darp edilerek gözaltına alınmaya çalışılmış, kendi iradesiyle ifade vermeye gittiğinde ise tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edilmiştir. Birsen Orhan'a ev hapsi ve yurtdışına çıkış yasağı verilmiştir. Bu cezalandırmaların esas gerekçesi, Dersim halkının oylarıyla belediye eş başkanı seçilen ve kayyım gaspına karşı demokratik tepkisini gösteren Birsen Orhan'ın halkla birlikte protestolara katılmaya devam etmesini engellemektir.

Siyasi iktidarın Dersim Belediyesi'ne ve diğer belediyelere kayyım atamasının hiçbir hukuki altyapısı yoktur. Kayyım atama kararları tamamen siyasi saiklerle alınmakta, AKP-MHP koalisyonunun siyasi ajandasına uygun olarak hayata geçirilmekte ve halkların siyasi iradelerinin hilafına, psikolojik ve fiziksel şiddet yöntemleri kullanılarak uygulanmaktadır. Dersim ve Ovacık halklarının siyasi iradesini hiçe sayan, seçme ve seçilme haklarını fiilen ortadan kaldıran kayyım kararlarının geri alınması gerekmektedir. Bu bağlamda, Dersim ve Ovacık Belediyeleri'ne yönelik kayyım atamalarının neden olabileceği olası siyasi, toplumsal ve kültürel tahribatların araştırılması, ortaya çıkabilecek hak ihlallerinin tespit edilebilmesi ve demokratik ilkelerin tekrar tesis edilebilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederim.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2			
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	